

Väljaandja:	Keskkonnaminister
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	01.01.2021
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	29.06.2022
Avaldamismärge:	RT I, 18.12.2020, 14

Keskkonnaotsuste infosüsteemi asutamine ja andmekogu pidamise põhimäärus

Vastu võetud 29.06.2017 nr 20

RT I, 01.07.2017, 31

jõustumine 04.07.2017

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
15.02.2019	RT I, 27.02.2019, 1	02.03.2019
25.06.2020	RT I, 30.06.2020, 3	03.07.2020
13.12.2020	RT I, 18.12.2020, 2	01.01.2021

Määrus kehtestatakse [keskkonnaseadustiku üldosa seaduse](#) § 40¹ lõike 2 alusel.

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Andmekogu asutamine ja ametlik nimetus

(1) Käesoleva määrusega asutatakse riigi infosüsteemi kuuluv andmekogu ametliku nimetusega keskkonnaotsuste infosüsteem (edaspidi *andmekogu*).

(2) Andmekogu ametlik lühend on KOTKAS.

§ 2. Andmekogu eesmärk

Andmekogu eesmärk on:

1) lihtsustada keskkonnalubade, keskkonnakomplekslubade (edaspidi *kompleksluba*) ja kiirgustegevuslubade taotlemist ja menetlemist, loaga seotud seire-, aruandlus- ja muude kohustuste täitmist ning kogutud andmete säilitamist, kasutamist ja kättesaadavust;
[RT I, 30.06.2020, 3- jõust. 03.07.2020]

2) kiirgusallikate ja tuumamaterjali ohutuse ning füüsilise kaitse tagamine;
[RT I, 27.02.2019, 1- jõust. 02.03.2019]

3) lihtsustada üldgeoloogilise uurimistöö loa ja geoloogilise uuringu loa taotlemist ja menetlemist ning loaga seotud andmete säilitamist, kasutamist ja kättesaadavust.
[RT I, 30.06.2020, 3- jõust. 03.07.2020]

§ 3. Andmekogu vastutav töötleja

(1) Andmekogu vastutav töötleja on Keskkonnaamet.

(2) Andmekogu vastutav töötleja:

- 1) tagab andmekogu pidamise õigusaktides sätestatud nõuete järgi;
- 2) tagab andmekogu arendamise, haldamise ja pidamise finantseerimise;
- 3) juhib andmekogu arendustöid;
- 4) määrab andmekogu käideldavuse, tervikluse ja konfidentsiaalsuse tagamiseks andmekogu turvanõuetele vastavad organisatsioonilised, füüsilised ja infotehnoloogilised turvameetmed ja korraldab nende rakendamise;
- 5) rakendab meetmeid andmete käideldavuse, tervikluse ja konfidentsiaalsuse nõuete tagamiseks;

6) informeerib volitatud töötlejaid aegsasti kavandatavatest muudatustest andmekogu pidamisel ning olulistest takistustest ja probleemidest andmekoguga seotud kohustuste täitmisel;

7) teeb oma pädevuse piires järelevalvet andmekogu pidamise üle;

8) töötleb keskkonna- ja kompleksloaga seotud andmeid, sealhulgas taotlusel ja loal, välisõhu saastamisega seotud aastaaruandes, veekasutuse aruandes ja jäätmearuandes (edaspidi *keskkonnakasutuse aastaaruanded*) kajastatud andmeid ning seireandmeid – õigusaktides sätestatud kohustuste täitmiseks;

[RT I, 30.06.2020, 3- jõust. 03.07.2020]

8¹) töötleb kiirgustegevusloaga, kiirgusallikate ja tuumamaterjaliga seotud andmeid – sealhulgas taotlusel ja loal kajastatud andmeid ning kiirgusallika ja tuumamaterjali arvestuse pidamiseks kasutatavaid andmeid – õigusaktides sätestatud kohustuste täitmiseks;

[RT I, 27.02.2019, 1- jõust. 02.03.2019]

8²) töötleb üldgeoloogilise uurimistöö loa ja geoloogilise uuringu loaga seotud andmeid – sealhulgas taotlusel ja loal kajastatud andmeid – õigusaktides sätestatud kohustuste täitmiseks;

[RT I, 30.06.2020, 3- jõust. 03.07.2020]

8³) töötleb keskkonnatasude andmeid – õigusaktides sätestatud kohustuste täitmiseks;

[RT I, 30.06.2020, 3- jõust. 03.07.2020]

9) tagab andmekogusse kantud andmete kättesaadavuse ja asjakohasuse;

10) tagab andmekogu teenuste kasutajatoe.

§ 4. Andmekogu volitatud töötlejad

(1) Andmekogu volitatud töötlejad on Keskkonnaagentuur ja Keskkonnaministeeriumi Infotehnoloogiakeskus.

(2) Keskkonnaagentuur:

1) töötleb keskkonna- ja komplekslubadega seotud keskkonnakasutuse aastaaruannete andmeid – õigusaktides sätestatud kohustuste täitmiseks;

[RT I, 30.06.2020, 3- jõust. 03.07.2020]

1¹) töötleb käitiste, jäätmekäitluskohtade ning heiteallikate andmeid – õigusaktides sätestatud kohustuste täitmiseks;

[RT I, 30.06.2020, 3- jõust. 03.07.2020]

2) informeerib vastutavat töötlejat ja teist volitatud töötlejat olulistest takistustest ja probleemidest andmekoguga seotud kohustuste täitmisel;

3) nõustab ja abistab vastutavat töötlejat keskkonnakasutuse aastaaruannete esitamisega seotud kasutajatoe tagamisel;

4) rakendab meetmeid andmete käideldavuse, tervikluse ja konfidentsiaalsuse nõuete tagamiseks;

5) osaleb koos andmekogu vastutava töötleja ja teise volitatud töötlejaga andmekogu arendustöodes;

6) teeb andmekogu vastutavale töötlejale ettepanekuid andmekogu arendamiseks.

(3) Keskkonnaministeeriumi Infotehnoloogiakeskus:

1) korraldab andmekogu haldamist ja majutamist;

2) kasutab andmekogu arendamiseks ja haldamiseks eraldatud vahendeid sihipäraselt ja tõhusalt;

3) teeb andmekogu vastutavale töötlejale ettepanekuid andmekogu arendamiseks;

4) korraldab andmekogu arendustöid ning andmekogu infrastruktuuri hankimist või rentimist;

5) rakendab meetmeid andmete käideldavuse, tervikluse ja konfidentsiaalsuse nõuete tagamiseks ning korraldab andmekogu varukoopiate tegemise;

6) tagab andmekogu infotehnoloogilise kasutajatoe;

7) informeerib vastutavat töötlejat ja teist volitatud töötlejat olulistest takistustest ja probleemidest andmekoguga seotud kohustuste täitmisel.

2. peatükk

Andmekogu ülesehitus ja andmekogu pidamise nõuded

§ 5. Andmekogu pidamise viis ja ülesehitus

(1) Andmekogu pidamisel kasutatakse automatiseeritud andmetöötlust ja andmed säilitatakse digitaalsel kujul.

(2) Andmekogu koosseisu kuuluvad:

1) aktiivses kasutuses olevad andmed;

2) andmekogu arhiveeritud andmed.

(3) Andmekogusisesed komponendid on:

1) avalikkusele suunatud portaal (AVE rakendus);

2) ametnikele suunatud asutusesisene töökeskkond (AME rakendus).

§ 6. Andmekogusse kantud andmete kaitse

(1) Andmekogu andmete kaitse hõlmab:

1) käideldavust, tagades andmete kättesaadavuse;

2) terviklust, välistades andmete tahtmatu või tahtliku volitamata muutmise;

3) konfidentsiaalsust, kaitstes andmeid volitamata töötlemise eest.

(2) Andmekogu andmete käideldavuse, tervikluse ja konfidentsiaalsuse tagamiseks rakendatakse asjakohaseid organisatsioonilisi, füüsilisi ja infotehnoloogilisi turvameetmeid.

(3) Andmekogusse kantud andmete turvaklass on K2T2S2 ja turbeaste on M.

3. peatükk

Andmekogusse kantavad andmed, alusdokumendid ja andmete töötlemine

§ 7. Andmekogusse kantavate andmete loetelu ja alusdokumendid

(1) Andmekogusse kantakse:

1) kompleksloa taotlustega, komplekslubade, keskkonnakasutuse aruannete, komplekslubade alusel tehtava seire, kontrollseire ja kompleksloa kohustusega käitise korrapärase keskkonnaalase kontrolliga seotud andmed;

2) keskkonnaloa taotlustega, keskkonnalubade, keskkonnakasutuse aruannete ja keskkonnalubade alusel tehtava seirega seotud andmed;

3) kiirgustegevusloa taotluste, kiirgustegevuslubade, kiirgustegevuslubadest tulenevate kohustuste täitmise ja kiirgusallikate ja tuumamaterjaliga seotud andmed;

4) üldgeoloogilise uurimistöö loa ja geoloogilise uuringu loa taotluste ja lubadega seotud andmed;

5) keskkonnatasudega seotud andmed;

6) käitiste, jäätmekäitluskohtade ning heiteallikate andmed.

[RT I, 30.06.2020, 3- jõust. 03.07.2020]

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmete täpsem loetelu on esitatud järgmistes õigusaktides:

1) tööstusheite seaduse § 28 lõike 6 ja § 41 lõike 5 alusel kehtestatud määruses – kompleksloa taotluste ja komplekslubade andmed;

¹) keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 42 lõike 7 ja § 53 lõike 3 alusel kehtestatud määruses – keskkonnaloa taotluste ja keskkonnalubade andmed;

[RT I, 30.06.2020, 3- jõust. 03.07.2020]

2) keskkonnatasude seaduses ning keskkonnatasude seaduse § 33³ lõike 3 alusel kehtestatud määruses – keskkonnatasu deklaratsioonide andmed;

[RT I, 30.06.2020, 3- jõust. 03.07.2020]

3) keskkonnatasude seaduses ja maksukorralduse seaduses – keskkonnatasu teate andmed;

4) keskkonnatasude seaduse §-s 51 – saastetasu asendamise lepingute andmed;

5) jäätmeseaduse § 33 lõike 1 punkti 1 alusel kehtestatud määruses – prügila käitaja esitatavate aruannete andmed;

6) jäätmeseaduse § 117 lõike 1 alusel kehtestatud määruses – jäätmearuannete andmed;

[RT I, 30.06.2020, 3- jõust. 03.07.2020]

7) atmosfääriõhu kaitse seaduse § 127 lõike 2 alusel kehtestatud määruses – välisõhu saastamisega seotud tegevuse aruannete andmed;

8) veeseaduse § 195 lõike 3 alusel kehtestatud määruses – veekasutuse aruannete andmed;

[RT I, 30.06.2020, 3- jõust. 03.07.2020]

9) kiirgusseaduse § 33 lõike 4, § 70 lõike 4 ja § 75 lõike 3 alusel kehtestatud määruses – kiirgustegevusloa taotluste ja kiirgustegevuslubade ning tuumamaterjali arvestuse pidamiseks kasutatavad kiirgusallikaid iseloomustavad andmed;

[RT I, 27.02.2019, 1- jõust. 02.03.2019]

10) maapõuseaduse § 28 lõike 6 ja § 36 lõike 5 alusel kehtestatud määruses – üldgeoloogilise uurimistöö loa ja geoloogilise uuringu loa taotluste ja lubade andmed.

[RT I, 30.06.2020, 3- jõust. 03.07.2020]

(3) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud andmetele on andmekogusse kantavate andmete täpsem loetelu esitatud käesoleva määruse lisas.

(4) Andmete andmekogusse kandmise alusdokumendid on:

1) keskkonnatasu deklaratsioon;

2) saastetasu asendamise leping;

3) loaga seonduva seire aruanne;

4) kontrollseire aruanne;

5) keskkonnajärelevalvega seotud dokumendid;

6) kiirgusseaduse § 37 lõikes 1 sätestatud kiirgusallika ja radioaktiivsete jäätmete inventuuri aruanne;

7) kiirgusseaduse § 33 lõikes 2 sätestatud tuumamaterjali koguse muudatuse teade;

8) radioaktiivse aine ja tuumamaterjali riigist väljaviimise teade;

9) radioaktiivse aine ja tuumamaterjali riiki sissetoomise teade.

[RT I, 30.06.2020, 3- jõust. 03.07.2020]

(5) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatule võib andmekogusse andmete kandmise alusdokumendiks olla muu käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmetega seotud dokument.
[RT I, 27.02.2019, 1- jõust. 02.03.2019]

§ 8. Andmete esitamine

- (1) Andmete andmekogusse esitaja on:
- 1) loa taotleja ja teised menetlusosalised;
[RT I, 27.02.2019, 1- jõust. 02.03.2019]
 - 2) loa omaja;
[RT I, 27.02.2019, 1- jõust. 02.03.2019]
 - 2¹) tuumamaterjali omav isik, kes ei ole kiirgustegevusloa omaja;
[RT I, 27.02.2019, 1- jõust. 02.03.2019]
 - 3) keskkonnatasu deklaratsiooni esitaja;
 - 4) käesoleva lõike punktides 1–3 nimetatud isiku poolt selleks volitatud isik.
 - 5) [Kehtetu -RT I, 18.12.2020, 2- jõust. 01.01.2021]
- (2) Andmekogusse esitavad andmeid ka vastutav töötleja ja volitatud töötledjad.

§ 9. Andmete esitaja ja andmekogu kasutaja digitaalne tuvastamine ja autoriseerimine

[RT I, 30.06.2020, 3- jõust. 03.07.2020]

(1) Andmekogusse võib andmeid ja dokumente sisestada või neid seal luua ja menetlusmärkeid teha isik, kellel on asjakohased õigused ja kes on digitaalselt tuvastatud.
[RT I, 30.06.2020, 3- jõust. 03.07.2020]

(2) Andmete esitaja ja andmekogu kasutaja digitaalne tuvastamine toimub kõrge turvalisuse tasemega autentimisvahendit kasutades.
[RT I, 30.06.2020, 3- jõust. 03.07.2020]

(3) Isiku autoriseerimine toimub andmekogu kasutustingimustega nõustumisel.

§ 10. Andmevahetus

(1) Andmevahetus teiste andmekogudega toimub riigi infosüsteemide andmevahetuskihi kaudu avaliku teabe seaduse § 43⁹ lõike 1 punkti 5 alusel kehtestatud õigusakti kohaselt.

(2) Andmekogu saab järgmiseid andmeid järgmistest andmekogudest ja infosüsteemidest:

- 1) äriregister – juriidilise isiku esindusõiguse andmed;
- 2) rahvastikuregister – füüsilise isiku andmed;
- 3) aadressiandmete süsteem – aadressiandmed;
- 4) keskkonnaregister – veekogude, -kogumite, paisude, suublate ja väljalaskmete andmed;
- 5) objekti kontrollimise andmekogu süsteem – keskkonnajärelevalve objekti kontrollimise andmed;
- 6) e-riigikassa – andmed tasutud riigilõivu kohta;
- 7) maksukohustuslaste register – keskkonnatasude deklaratsioonil oleva maksukohustuse suuruse ja maksumaksja andmed.

(3) Andmekogu vastutaval ja volitatud töötajal on lubatud seadusega või seaduse alusel antud õigusaktiga talle pandud ülesannete täitmiseks esitada päringuid ja saada andmeid käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatata riigi või kohaliku omavalitsuse andmekogudest või infosüsteemidest.

§ 11. Andmekogusse kantud andmete õigsuse tagamine

(1) Andmekogusse esitatud andmete õigsuse eest vastutab andmete esitaja.

(2) Ebaõigete andmete avastamisel andmekogus parandab andmed andmete esitaja, vastutav või volitatud töötleja sellekohase taotluse alusel kümne tööpäeva jooksul, kui andmete sisestamise aluseks olev õigusakt näeb ette andmete parandamise.

(3) Kui andmete sisestamise aluseks oleva muu õigusaktiga on andmete parandamisele kehtestatud käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud erinevad nõuded, kohaldatakse andmete sisestamise aluseks olevast muust õigusaktist tulenevaid nõudeid.

§ 12. Andmete säilitamine ja arhiveerimine

(1) Andmekogus säilitatakse andmeid alaliselt, kui õigusaktist ei tulene teisiti.

(2) Andmekogus olevad andmed arhiveeritakse järgmiselt:

- 1) käesoleva määruse § 7 lõikes 1 nimetatud luba ja sellega seotud andmed – loa kehtivuse lõppemisel;

2) kiirgusallika või tuumamaterjaliga seotud andmed – kiirgusallika, välja arvatud elektriikiirgusseadme, või tuumamaterjali üleandmisel radioaktiivsete jäätmete ladustuskohta või riigist väljaviimisel tagasitoomise kavatsuseta;

3) elektriikiirgusseadmega seotud andmed – elektriikiirgusseadme üleandmisel jäätmekäitlejale, riigist väljaviimisel tagasitoomise kavatsuseta või kui riikliku järelevalvetoiminguga on tuvastatud, et kiirgusallika omanikku ja asukohta ei ole võimalik kindlaks teha.
[RT I, 27.02.2019, 1- jõust. 02.03.2019]

(3) Andmekogusse kantud andmete alusdokumente säilitatakse kooskõlas vastutava ja volitatud töötleja asjaajamiskorras ette nähtud säilitustähtaegadega, mille lõppemise järel antakse need arhiiviseaduse ja muude seaduste ning nende alusel kehtestatud õigusaktide kohaselt avalikku arhiivi või otsustatakse nende hävitamine.

4. peatükk

Juurdepääs andmekogule ja andmekogusse kantud andmetele

§ 13. Juurdepääs andmekogule ja andmekogusse kantud andmetele

(1) Andmekogusse kantud andmed on avalikud, kui neile ei ole Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 04.05.2016, lk 1–88), seadusega või selle alusel kehtestatud juurdepääsupiirangut.
[RT I, 27.02.2019, 1- jõust. 02.03.2019]

(¹) Andmekogusse kantud lubadele märgitud füüsilisest isikust loa omaja nimi ja isikukood on avalikud.
[RT I, 30.06.2020, 3- jõust. 03.07.2020]

(²) Andmekogu avalikus vaates ei näidata loa taotlusel füüsilisest isikust loa taotleja ega tema kontaktisiku aadressi ja kontaktandmeid.
[RT I, 30.06.2020, 3- jõust. 03.07.2020]

(2) Andmekogusse kantud avaandmed avalikustatakse vastutava ja volitatud töötleja veebilehel masinloetaval kujul, kui neile ei ole seaduses või seaduse alusel kehtestatud õigusaktis sätestatud juurdepääsupiirangut.

(3) Käesoleva määruse § 8 lõike 1 punktides 1–4 nimetatud andmete esitajatel on juurdepääsuõigus endaga seotud andmetele.
[RT I, 27.02.2019, 1- jõust. 02.03.2019]

(4) Juurdepääs andmekogusse kantud andmetele on vastutava ja volitatud töötleja ametnikel ja töötajatel neile teenistus- või töökohustuste täitmiseks vajalikus mahu, mille ulatuse määrab vastutav töötleja.

(5) Juurdepääs andmekogu andmetele võimaldatakse juurdepääsuõiguse andmisega või andmete väljastamisega.

§ 14. Andmete logimine

(1) Andmekogu andmetega tehtud toimingud logitakse.

(2) Iga andmekogus tehtud päringu ja kande kohta säilitatakse vähemalt järgmised andmed:

- 1) päringu või kande teinud isiku nimi;
- 2) päringu või kande tegemise kuupäev ja kellaaeg.

(3) Logisid säilitatakse andmekogus vähemalt kolm aastat, kuid mitte kauem kui neli aastat kande tegemisest arvates.

5. peatükk

Andmekogu pidamise rahastamine ja andmekogu lõpetamine

§ 15. Andmekogu pidamise rahastamine

Andmekogu hooldus- ja arendustöid ning pidamist rahastatakse riigieelarvest vastutavale töötlejale ja volitatud töötlejatele selleks eraldatud vahenditest.

§ 16. Andmekogu lõpetamise kord

(1) Andmekogu tegevuse lõpetamise otsustab valdkonna eest vastutav minister.

(2) Andmekogu lõpetamine toimub kooskõlas arhiiviseadusega ning avaliku teabe seaduse § 43⁹ lõike 1 punkti 6 alusel kehtestatud õigusaktiga.

6. peatükk Rakendussätted

§ 17. Andmete ülekandmine

(1) Andmekogusse kantakse keskkonnaregistrist üle järgmised andmed:

1) käesoleva määruse jõustumise ajal kehtivate komplekslubade andmed;

2) ajavahemikus 2017. aasta 1. jaanuarist kuni käesoleva määruse jõustumiseni esitatud kompleksloa taotluste andmed;

3) käesoleva punkti jõustumisel kehtivate keskkonnalubade, üldgeoloogilise uurimistöo lubade ja geoloogilise uuringu lubade andmed.

[RT I, 30.06.2020, 3- jõust. 03.07.2020]

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1 nimetatud andmed kannab andmekogusse üle Keskkonnaamet 15 tööpäeva jooksul alates käesoleva määruse kehtima hakkamisest.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 nimetatud andmeid ei kanta üle tärgandmetena.

(4) Andmekogusse kantakse kiirgusallikate ja tuumamaterjali registrist ning kiirgustegevuslubade registrist üle järgmised andmed:

1) kiirgusallikate ja tuumamaterjali andmed;

2) käesoleva lõike jõustumise ajal kehtivate kiirgustegevuslubade andmed;

3) andmed kehtetute kiirgustegevuslubade kohta, millel märgitud kiirgusallikate kohta puuduvad kiirgusallikate ohutustamise andmed.

[RT I, 27.02.2019, 1- jõust. 02.03.2019]

[Lisa](#) Andmekogusse kantavate andmete täpsem loetelu